

На таких заняттях учень презентує свій проєкт, адже презентація – це важлива навичка, котра розвиває вимову, асоціативне мислення, рефлексію.

На даний момент, з метою зацікавлення учнів 7 класу вивчення курсу хімії, через проєктну діяльність, запропоновано науково-дослідницьку роботу «Виготовлення духів у домашніх умовах». Учні поринули у вир тисячоліть, вивчають мистецтво з давніх-давен до сьогодні, зарубіжну літературу, Всесвітню історію, відчуваючи себе справжніми дослідниками. Виготовивши продукт здобувачі освіти можуть з ним познайомити шкільну родину через презентацію свого виробу у вигляді буклету чи буктрелеру.

Проаналізувавши проєктну діяльність з хімії, можна чітко вказати на наступні результати застосування цього методу:

- робота над проєктом стимулює внутрішню пізнавальну мотивацію і сприяє підвищенню інтересу до предмету;
- уроки будуть проходити більш жвавіше, здобувачі освіти будуть з нетерпінням очікувати як моменту роботи над проєктом, так і фіналу – презентації продукту;
- можливе збільшення кількості учнів, які захопляться хімією як наукою і оберуть її як предмет ДПА;
- прикладний характер проєктної діяльності, практичний напрям обраних досліджень зацікавлюють і роблять проєкти особисто значущими для учнів;
- виявлення інтересу і стимул не лише в одержанні високої оцінки, але й гарних результатів виконаної роботи;
- наука хімія важка для розуміння більшості учнів. Гуманізм проєктного навчання полягає у розвитку творчого потенціалу учнів різних рівнів навчальних досягнень, можливостей і індивідуальних особливостей.

Таким чином, як показує науково-педагогічний досвід викладання хімії у школі, проєктна діяльність реально сприяє формуванню нового типу здобувача освіти, який володіє сукупністю умінь і навичок, самостійної конструктивної роботи, способами ціленаправленої діяльності, готового до співпраці і взаємодії, наділений досвідом саморозвитку. І найголовніше, участь у проєкті дозволяє набути унікального досвіду навичок дослідження, наукового мислення, вміння аналізувати, порівнювати, передбачати той чи інший результат за умови виконання певної дії, виготовити продукт власноруч, обґрунтувати його актуальність і практичну значущість, подати на презентацію «своє», а не вставивши у слайд презентації те, що давно відомо і написано у підручнику.

Проєктна діяльність і метод проєкту, в умовах сьогодення, стає важливим фактором забезпечення наступності освіти, набуття навичок менеджменту, підприємливості у презентації власного продукту, визнання самобутності та унікальності кожного учня.

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МАЙБУТНІХ ХІМІКІВ

Солдаткіна Л. М.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Протягом останнього десятиліття українська наукова і освітня спільнота приділяє значну увагу проблемі формування у здобувачів вищої освіти компетентностей з академічної доброчесності. В роботі [1] запропоновано чітке і лаконічне визначення академічної доброчесності: «Академічна доброчесність – це діяти з такими цінностями, як

чесність, довіра, справедливість, повага та відповідальність у навчанні, викладанні та дослідженнях».

Важливі виклики сьогодення для українських ЗВО, які неможливо реалізувати без дотримання принципів академічної доброчесності, - це підготовка креативних, комунікативних, відповідальних і гнучких до змін фахівців. В наш час абсолютно неприпустимим є толерантне відношення в суспільстві до академічної нечесності. Високі стандарти щодо надання якісної освіти потребують від ЗВО системних заходів для формування у здобувачів вищої освіти компетентностей з академічної доброчесності та запобігання академічної нечесності (списування, плагіат в академічних і наукових роботах, фальшування, замовлення академічних робіт за гроші тощо).

Мета роботи: проаналізувати досвід формування академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОПШ «Хімія» спеціальності 102 «Хімія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Одеському національному університеті (ОНУ) імені І.І. Мечникова.

До основних документів, в яких розглядаються питання академічної доброчесності, належать: Закони України «Про освіту» і «Про вищу освіту». В ОНУ імені І.І. Мечникова розроблені і впроваджені в освітній процес «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу» і «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу». В цих документах чітко прописані правила поведінки учасників освітнього процесу, які вважаються не доброчесними; а також санкції, які будуть застосовані за порушення академічної доброчесності.

В ОНУ імені І.І.Мечникова активно працює телеграм-канал для усіх учасників освітнього процесу "Доброчесне середовище ОНУ". Канал створений для максимально повного та оперативного інформування про те, як навчатися, навчати, займатися наукою, працювати та, загалом, жити доброчесно.

На факультеті хімії та фармації ОНУ імені І.І.Мечникова для популяризації принципів академічної доброчесності здійснюється підписання викладачами та здобувачами вищої освіти декларацій про дотримання академічної доброчесності.

Розвиток ІКТ, швидкий доступ до продуктів інтелектуальної власності значно полегшують процес підготовки завдань, але разом з цим збільшуються запозичені й використані чужі ідеї без відповідного цитування. Досвід показує, що є здобувачі вищої освіти, які йдуть на це свідомо і видають чужу навчальну або наукову роботу за власну, а також є здобувачі, хто робить це, тому що не знає, як правильно підготувати роботу, оформити посилання і цитування тощо [2].

Для забезпечення ефективної навчальної і дослідницької діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти I курсу, які навчаються за ОПШ «Хімія», викладається обов'язкова навчальна дисципліна «Основи академічної культури», яка складається з трьох змістових модулів: 1) Формування академічної культури здобувачів вищої освіти. 2) Писемне й усне наукове мовлення. 3) Робота з джерелами літератури. Аудиторні заняття і самостійна робота з цієї навчальної дисципліни дозволяють сформувати у майбутніх фахівців в галузі хімії вміння створювати академічні тексти і публічно представляти свої дослідження, дотримуючись академічної доброчесності.

В ОПШ «Хімія» представлена низка фахових навчальних дисциплін з великою кількістю лабораторних робіт. Саме на лабораторних заняттях у здобувачів вищої освіти формується серйозне ставлення до правил техніки безпеки, за точність отриманих

експериментальних результатів та їх обробку, а також відповідальне ставлення до роботи в хімічній лабораторії.

Варто зазначити, що опитування здобувачів вищої освіти 1-4 курсів ОПП «Хімія» в 2022-2023 навчальному році показало, що з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності ознайомлені 79,2% респондентів, частково ознайомлені 16,7%.

Безумовно, що на розвиток і дотримання академічної доброчесності суттєво впливають викладачі ЗВО, роль яких полягає не лише надавати теоретичні знання, а й виховувати відповідальних фахівців, які можуть застосувати ці знання на практиці. В робочих програмах навчальних дисциплін ОПП «Хімія» викладачами надані чіткі якісні і кількісні критерії щодо оцінювання виконаних завдань, щоб в подальшому уникнути непорозумінь. Під час проведення аудиторних занять для формування компетентностей у сфері академічної доброчесності викладачі ОПП «Хімія» використовують різноманітні методи та інструменти. Зокрема, робота у групах, індивідуальна робота, проєктна діяльність, організація тренінгів та семінарів, дискусій, диспутів.

Отже, сучасна якісна освіта майбутніх фахівців в галузі хімії неможлива без формування у здобувачів вищої освіти компетентностей академічної доброчесності, яка є основою подальшої чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності у професійній діяльності хіміка.

Список використаної літератури

1. Exemplary Academic Integrity Project (EAIP) (2013) Embedding and extending exemplary academic integrity policy and support frameworks across the higher education sector. Plain English definition of academic integrity. Office for Learning and Teaching Strategic Commissioned Project 2012–2013. www.unisa.edu.au/EAIP.
2. Основи академічної культури : електрон. метод. посібник до практичних занять з курсу / уклад. Л. М. Солдаткіна. – Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2023. – 103 с. – 1 МБ.

КЕЙС-МЕТОД ТА ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

Стрижак Д. О.

Полтавський державний медичний університет

Розвиток сучасного суспільства та невпинний прогрес технологій зумовлюють нові виклики, які постають перед вчителем, зокрема вчителем хімії. Відповідно до концепції «Нова українська школа» (5) можемо зауважити, що сучасний освітній процес потребує нового вчителя, здатного нести зміни в учнівському колективі, який виконує педагогічний вплив через менторство, тьюторство та фасилітаторство. Головною метою стає залучення учнів до спільної діяльності заснованої на спільній праці всередині учнівського колективу.

Розглядаючи вимоги сучасного освітнього ринку праці, зауважимо, що значне місце посідають практичні вміння та навички, які здатен демонструвати та впроваджувати у свою роботу вчитель. Цей фактор обґрунтовує питання підготовки нового працівника